Wzorce zagrożenia

kurs lawinowy PSPW 2018

Marcin Kacperek

gm - geneza

- gm - Gefarenmuster
- typowe dla wypadków kombinacje tanu pokrywy i pogody
- pokrywają ok. 98% realnych wypadków

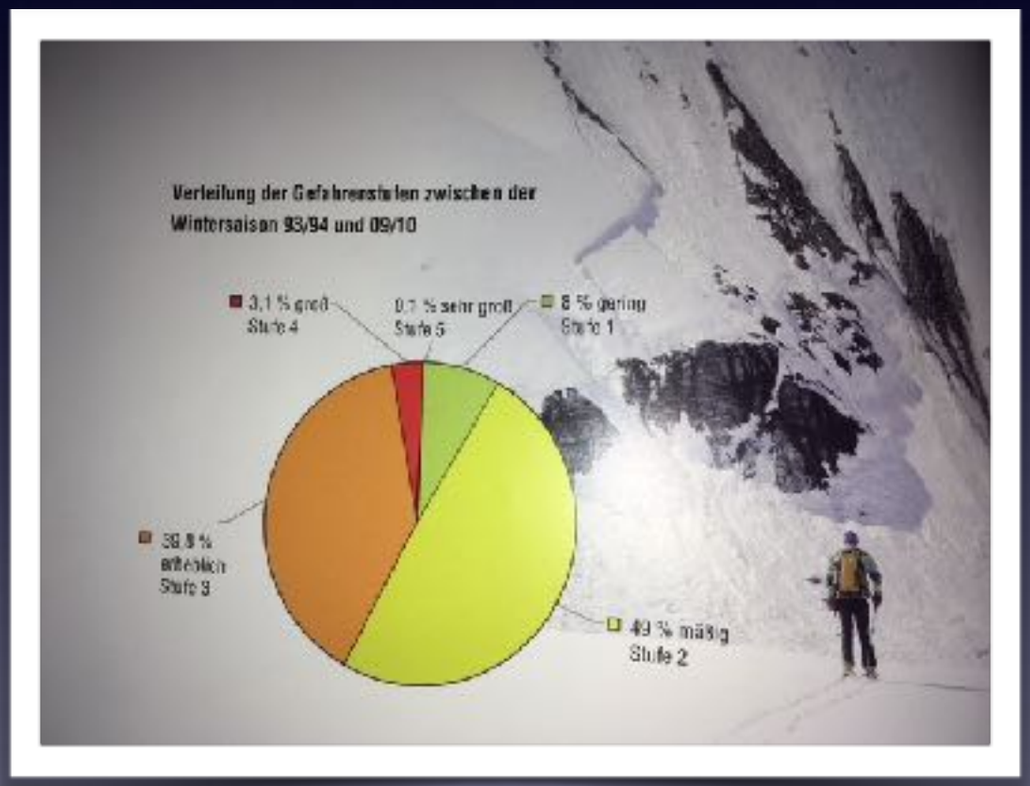

Gefahrenmuster

gm 1 - drugi opad

gm 2 - ślizgający się śnieg

gm 3 - deszcz

gm 4 - zimne na ciepłym/ ciepłe na zimnym

gm 5 - opad po długim zimnym okresie

gm 6 - zimny lekki nowy śnieg i wiatr

gm 7 - bezśnieżne obszary w śnieżnej zimie

gm 8 - zaśnieżony szron powierzchniowy

gm 9 - zaśnieżona krupa

gm 10 - sytuacja wiosenna

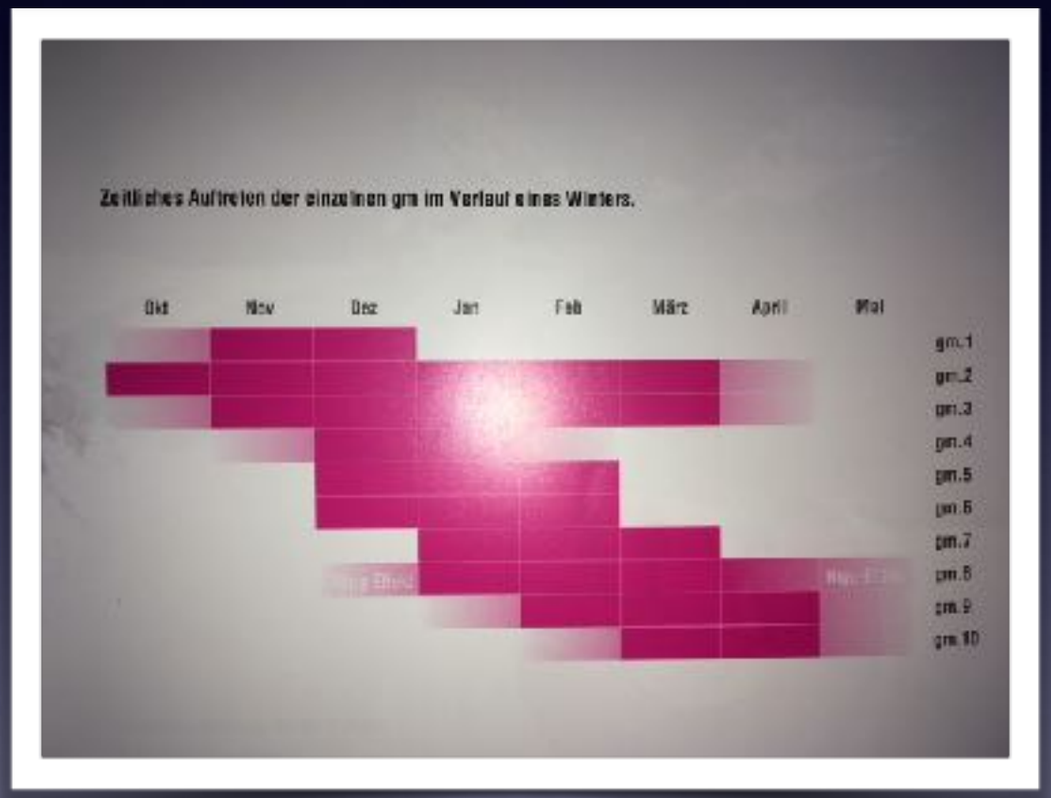

gm 1 - drugi opad

- nie dosłownie drugi, ale pierwszy który w początku zimy spada na przeobrażoną budująco pokrywę - najczęściej z wiatrem (tydzień do kilku tyg. odstępu)
- związany, spójny śnieg na lekkim, luźnym - najczęściej cały “pierwszy opad” jest słabą warstwą
- generalnie względnie łatwy do identyfikacji

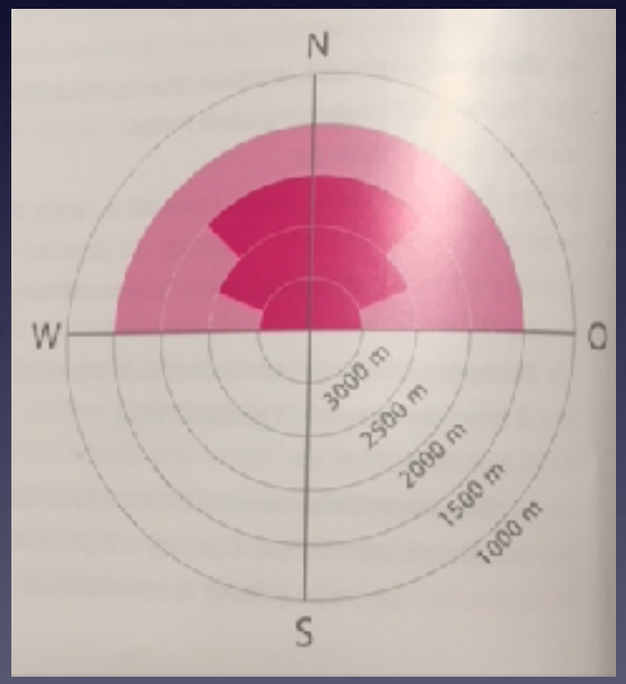

gm 2 - ślizgający się śnieg

- inny mechanizm niż przy deskach śnieżnych
- charakterystyczne pęknięcia w pokrywie
- schodzą na własnych warunkach - bez wzgledu na temperaturę, porę dnia i dodatkowe obciążenie - nie można ich wywołać
- typowe, powtarzalne miejsca
- jedyny środek to unikanie/ minimalizowanie ekspozycji

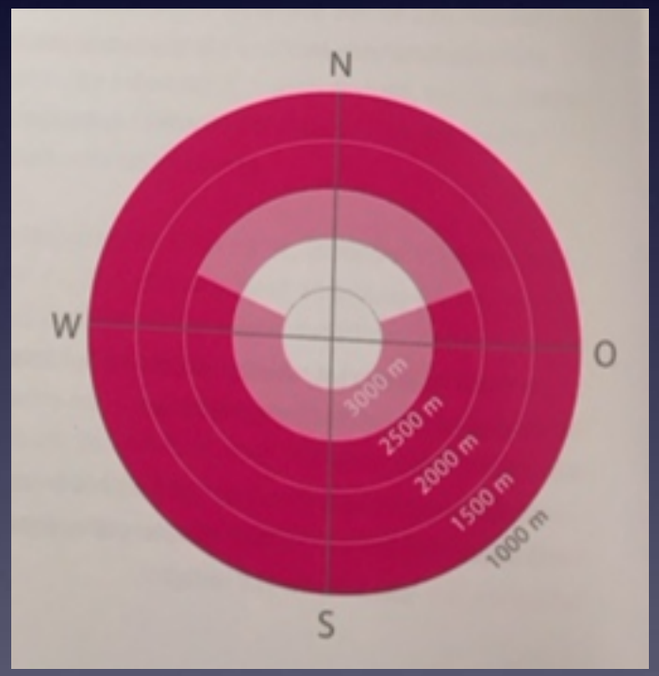

gm 3 - deszcz

- najłatwiejszy do rozpoznania
- dotyczący całości terenu

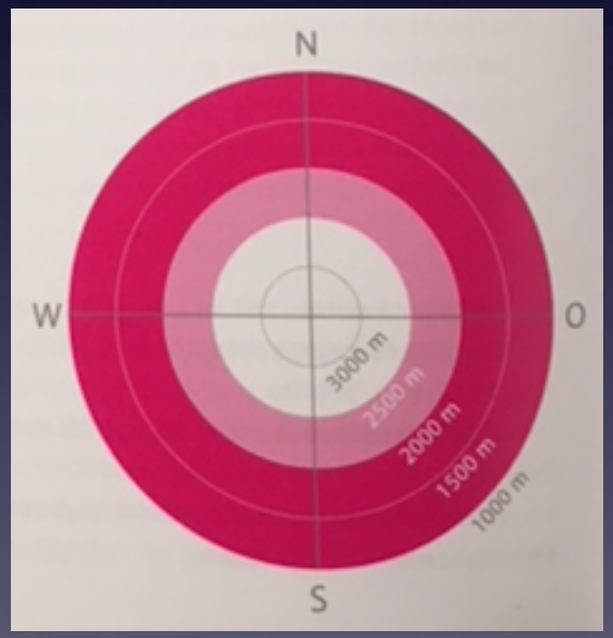

gm 4 - zimne na ciepłym/ ciepłe na zimnym

- różnica temperatury zawsze sprzyja powstawaniu słabej warstwy (od 5 stopni różnicy między spadającym, a leżącym już śniegiem)
- poza przemianą budującą powstają skorupki (z ciepłego , mokrego śniegu padającego na zimny stary - słaba warstwa nad skorupą, lub z zimnego padającego na ciepły - słaba warstwa pod skorupą)
- trudny do rozpoznania bez znajomości historii pogody - jakiś czas po opadzie zapisany w temperaturze w pokrywie

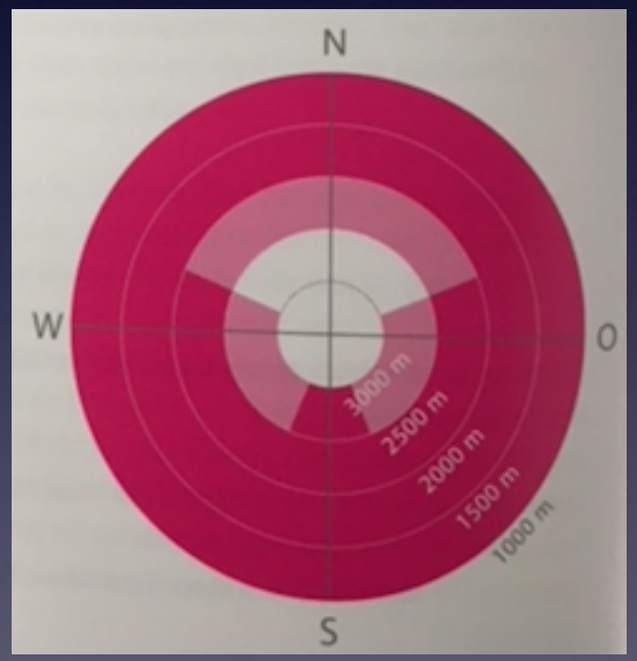

gm 5 - opad po długim zimnym okresie

- powierzchnia starego śniegu jest przeobrażona budująco
- po długim zimnym okresie wystarczy sam wiatr
- ślady wiatru są krytyczne - dopóki nie zostaną zaśnieżone wzorzec jest względnie łatwy do rozpoznania
- po długim pogodnym okresie często jest znikome zagrożenie - zmiana może się wydarzyć w kilka godzin
- bardziej prawdopodobny przy cienkiej pokrywie i większym gradiencie

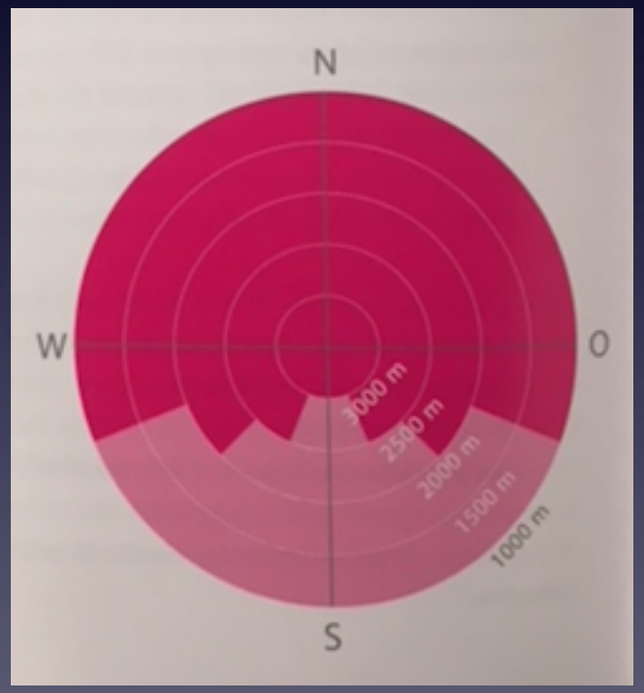

gm 6 - zimny, lekki nowy śnieg i wiatr

- rozpoznawanie po śladach wiatru i powierzchni depozytów
- możliwe warstwy poślizgowe zarówno na styku ze śniegiem sprzed opadu, jak i w obrębie nowej warstwy

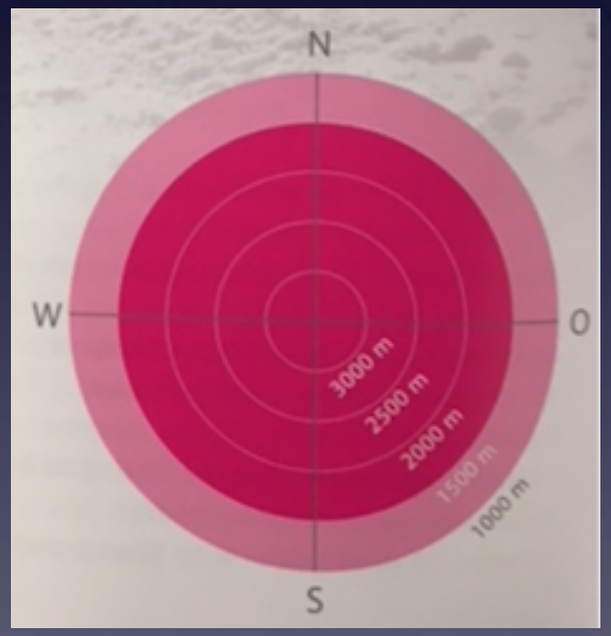

gm 7 - bezśnieżne obszary podczas śnieżnej zimy

- bardzo typowe miejsce spowodowania lawiny to przejście z niewielkiej ilości śniegu w dużą
- powód to większy gradient temperatury w pokrywie i większa łatwość załamania słabej warstwy, jeśli jest płytko
- względna łatwość unikania

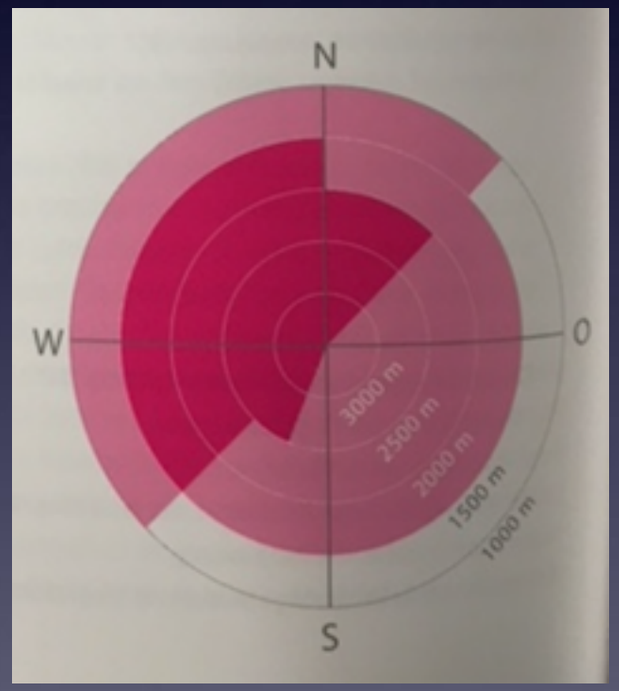

gm 8 - zaśnieżony szron powierzchniowy

- przysypany związanym śniegiem szron, to klasyczna warstwa poślizgowa
- trudny do rozpoznania - warstwa może być tak cienka, że nie zauważymy jej na profilu
- informacja, że mamy do czynienia z tym wzorcem może pochodzić z komunikatu, wiedzy o historii pogody lub testów pokrywy

gm 9 - zaśnieżona krupa

- łożysko kulkowe - ta przenośnia jest niemal prawdą w przypadku krupy
- w odróżnieniu od gradu krupa nie jest lodowa - jest bardziej miękka, i nie przezroczysta tylko biała lub szarawa
- po opadzie zalega we wklęsłościach i pod ścianami, z których się stacza
- informacja może pochodzić ze znajomości historii pogody (jeśli było burzowo, to szanse rosną), komunikatu, ewentualnie profilu i testów

gm 10 - sytuacja wiosenna

- łatwo rozpoznawalny na poziomie ogólnym
- łatwo nie doszacować zmiany w czasie na przestrzeni dnia